

BALON UÇUŞ EKİBİ LİSANSLANDIRMA TALİMATI (SHT-BFCL)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Talimatın amacı, balon kategorisindeki hava araçlarında pilot olarak faaliyette bulunacak kişilerin lisanslandırılma ve yetkilendirilmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden balon kategorisinde hava aracı pilotluğu için gerekli lisans ve yetki almış, alacak, temdit edecek veya yenileyecek kişileri ve bunlara eğitim veren veya bünyelerinde bulunduran kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Talimat;

- 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa,
- 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 No’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 437 ve 441 inci maddelerine,
- 02/06/2017 tarih ve 30084 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan SHY-1 Pilot Lisans Yönetmeliğine,
- 07/12/1944 tarihli Chicago Konvansiyonunun kabulünü sağlayan 05/06/1945 tarihli ve 4749 sayılı kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

(2) Bu Talimat, Avrupa Komisyonu tarafından uçuş ekibi lisanslandırılması hususunda yayımlanan (EU) 2020/357 sayılı uluslararası regülasyona uyumlu olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Talimatta geçen terimlerin tanımları:

- Balon: Motorlu olmasına rağmen sıcak hava gemileri, gaz balonları, sıcak hava balonları, karma balonlar dahil olmak üzere, havadan hafif gaz ya da burner kullanılarak uçuşunu sürdüren, motorsuz, havadan hafif insanlı hava aracını,
- Balon sınıfı: Balonların, uçuşu sürdürebilmelerini sağlayan kaldırma mekanizmaları dikkate alınarak oluşturulan kategorisi,
- Balon grubu: Balonların kubbe büyüklüğüne ya da kapasitesine göre sınıflandırılmasını,
- Çift kumanda eğitim süresi: Uygun şekilde yetkilendirilmiş bir öğretmenden uçuş eğitimi alan bir kişinin uçuş eğitimi esnasındaki uçuş süresini veya aletli yer süresini,
- Gece: Akşam alacakaranlığın sonu (günbatımı+30 dk.) ve sabah alacakaranlığın başlangıcı (gündoğumu-30 dk.) arasındaki süreyi,
- Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,
- Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- Hata: Uçuş ekibi tarafından yapılan, organizasyon veya uçuş amaçlarından veya beklentilerinden sapmalara yol açan eylemi veya eylemsizliği,
- Hata yönetimi: Hataların oluşması ve hava aracının istenmeyen durumlara girmesi ihtimalini en aza indiren ve hataların menfi sonuçlarını azaltan veya ortadan kaldıran, hataların ve hata önleyici tedbirlerin tespiti ve uygulanması sürecini,
- Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredilme kabiliyetine sahip her türlü aracını,
- Hava aracı kategorisi: Serbest balon ve çok hafif hava araçları gibi belirli temel

özelliklere göre hava aracının sınıflandırılmasını,

i) Hava aracı tipi: Sevk ve idare veya uçuş karakteristiklerinde değişikliğe sebebiyet verecek modifikasyonlar hariç olmak üzere, 25/11/2013 tarihinde yayımlanan Hava Aracı ve İlgili Ürün, Parça ve Cihazın Uçuşa Elverişlilik ve Çevresel Sertifikasyon Talimatı SHT-21'e uygun olarak oluşturulan operasyonel uygunluk verilerinde tip yetkisi gerektirdiği belirlenmiş tüm modifikasyonlar dahil olmak üzere, aynı temel dizayna sahip hava araçları grubunu,

j) Hava gemisi: Bu Talimatta balon tanımına giren sıcak hava gemileri haricindeki, motor gücüyle seyreden havadan hafif hava aracını,

k) Havacılık kültürü: Uçuş amaçlarını yerine getirmek üzere iyi muhakeme ile gerekli bilgi, beceri ve yaklaşımların tutarlı bir şekilde kullanımını,

l) Hususi pilot: Uçuş eğitimi veya kontrolleri dışında, ücret karşılığı olmayan uçuş operasyonlarında hava aracı kullanma imtiyazı bulunan lisans sahibi pilotu,

m) Seyrüsefer uçuşu: Standart seyrüsefer usullerinin kullanıldığı, önceden planlanmış bir rotanın izlendiği, bir kalkış yeri ile bir varış yeri arasındaki uçuşu,

n) Tehdit: Uçuş ekibinin kontrolü dışında gelişen, operasyonel karmaşıklığı arttıran ve emniyetin muhafaza edilmesi için yönetilmesi gereken olayları veya hataları,

o) Tehdit yönetimi: Tehditlerin oluşması ve hava aracının istenmeyen durumlara girmesi ihtimalini en aza indiren ve tehditlerin menfi sonuçlarını azaltan veya ortadan kaldıran, tehditlerin ve tehdit önleyici tedbirlerin tespiti ve uygulanması sürecini,

ö) Ticari hava taşımacılığı: Sivil hava araçları ile belirli bir ücret veya kira karşılığında yapılan yolcu, yük veya posta taşımacılığını,

p) Uçuştan sorumlu pilot, PIC: Uçuş sorumlusu olarak görevlendirilen ve uçuşun emniyetli bir şekilde gerçekleştirilmesiyle yükümlü pilotu,

r) Uçuş süresi:

1) Hava gemilerinde, hava gemisinin kalkış yapmak amacı ile direktten serbest bırakıldığı andan, uçuş sonrasında tam olarak durduğu ve direğe bağlandığı ana kadar geçen toplam süreyi,

2) Balonlarda, sepetin kalkış yapmak amacıyla yerden ayrıldığı andan, uçuşun sonunda tam olarak durduğu ana kadar geçen toplam süreyi,

s) Yalnız uçuş süresi: Bir öğrenci pilotun, gözetim altında olsun veya olmasın, uçuş esnasında hava aracında tek başına bulunduğu uçuş süresini,

ş) Validasyon: EASA üyesi olmayan ülkelerce ICAO Ek-1'e göre düzenlenmiş lisansların Türk tescilli hava araçlarında kullanımının geçerli kılınmasını,

t) Yenileme: Bir yetkinin veya onayın geçerlilik süresinin sona ermesi sonucu, gereksinimlere uyulması koşuluyla, sözü edilen yetki veya onayın süresinin daha sonraki belirli bir periyoda kadar yeniden düzenlenmesini,

u) Yetenek testi: Bir adayın lisans veya yetki tanzimi için, gerektiğinde sözlü sınavı da içerecek şekilde uçuş yeteneklerini sergilemesini,

ü) Yeterlilik kontrolü: Bir adayın yetkilerinin temdidini ya da yenilenmesi için, gerektiğinde sözlü sınavı da kapsayacak şekilde uçuş yeteneklerini sergilemesini,

v) Yetki: Lisans üzerinde lisansa ait özel koşulları, imtiyazları veya sınırlandırmaları belirten kaydı,

y) Yetkilendirme: Genel Müdürlük tarafından ilgili koşulları karşılayan gerçek ve tüzel kişilere belirli bir amaca yönelik verilen imtiyazı,

z) Yetkinlik: Bir görevi, belirlenen standartta icra etmek üzere gerekli olan beceri, bilgi ve yaklaşım kombinasyonunu,

aa) Yetkinlik unsuru: Bir olayı başlatan ve sonlandıran, limitlerini açık bir şekilde belirleyen, gözlemlenebilir bir sonuçtan oluşan bir işlemi,

bb) Yetkinlik birimi: Bir dizi yetkinlik unsurundan oluşan belirli bir işlev anlamını, ifade eder.

(2) Bu talimatta geçen kısaltmalar:

SHT-BFCL	Yayımlanma Tarihi	Değişiklik No	Değişiklik Tarihi	Sayfa
	00/00/0000	00	00/00/0000	2 / 18

- a. AMC: Kabul edilebilir uyumluluk yöntemlerini,
- b. As: Hava gemisi kategorisini,
- c. ATO: Onaylı eğitim organizasyonunu
- ç. B: Balon kategorisini,
- d. BPL: Balon pilot lisansını,
- e. DTO: Beyan edilmiş eğitim organizasyonunu,
- f. EASA: Avrupa Havacılık Emniyet Ajansını,
- g. FE: Uçuş kontrol pilotunu,
- ğ. FI: Uçuş öğretmeni,
- h. FIE: Uçuş öğretmeni yetkisi kontrol pilotunu,
- ı. ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonunu,
- i. LAPL: Hafif hava aracı pilot lisansını,
- j. OSL: Sınıf 2 ve LAPL sağlık sertifikalarında yalnızca emniyet pilotu ile birlikte çift kumandalı hava aracında geçerli operasyonel emniyet pilotu sınırlamasını,
- k. Part-FCL: Avrupa Komisyonu tarafından 3/11/2011 tarihli ve 1178/2011 sayılı regülasyonla yayınlanan Ek 1 düzenlemesini,
- l. R/T: Telsizle haberleşme yetkisini,
- m. VFR: Görerek uçuş kurallarını,
- n. VMC: Görerek uçuş yapılabilecek meteorolojik şartlarını, ifade eder.

(3) Bu Talimatta belirtilmeyen tanımlar ve kısaltmalar için 2920 sayılı Kanun ve uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan belgelerde belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Esaslar

Uygulama gerekliliği

MADDE 5 – (1) Balon kategorisindeki hava aracında pilot olarak faaliyette bulunacak kişiler, bu kategorilerde eğitim vermek üzere yetkilendirilen Onaylı/Beyan Edilmiş Eğitim Organizasyonları ve bu organizasyonlarda görev yapacak personel bu Talimatın hükümleri ile Ek’lerinde yer alan gereklilikleri yerine getirmelidir.

(2) EASA tarafından yayımlanan 2020/357 sayılı mevzuatın Ek 3’ünde yer alan kurallar, kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri ve rehber dokümanları, Genel Müdürlükçe farklı bir düzenleme yapılmadığı takdirde aynen kabul edilir ve uygulanır.

Yurtdışında gerçekleştirilen uçuşların kaydedilmesi

MADDE 6 – (1) Yurtdışında gerçekleştirilen bir uçuşun, uçuş kayıt defterine, hem çift kumanda hem de sorumlu pilot olarak kaydedilmesi durumunda bu uçuş süreleri lisans sahibi olmak için karşılanması gereken koşullar açısından kredilendirilemez.

Operasyonel OSL kısıtlanmalı uçuş öğretmenleri

MADDE 7 -(1) 2. Sınıf sağlık sertifikalarında OSL kısıtlaması bulunan uçuş öğretmeni veya kontrol pilotu, lisans ve yetki imtiyazlarını, yetenek testi veya yeterlilik kontrolleri ile ilk yalnız uçuş sonrası BPL eğitimlerinin verilmesi kapsamında kullanır.

EASA üyesi ülkeler tarafından lisanslandırılan pilotlar

MADDE 8 -(1) EASA üyesi bir ülke tarafından tanzim edilmiş lisansa sahip pilotları

çalıştırabilmeleri için havacılık işletmeleri, aşağıda belirtilen şartlar ve hususlar çerçevesinde "EASA Lisanslı Pilot Çalıştırma Yetki Belgesi" alacaklardır:

a) Yetki Belgesi, herhangi bir EASA üyesi ülkeden lisans almış hem Türk hem de yabancı uyruklu her bir pilot için tanzim edilecektir.

b) Yetki Belgesi, Genel Müdürlük tarafından bir yıl süre için verilecek olup, bu süre içerisinde lisansını Türk lisansına çevrim işlemine başlayan, ancak tamamlayamayan pilotlar için en fazla 1 yıl daha temdit edilecektir. Bu sürelerin sonunda ilgili pilot lisans çevrim işlemlerini lisans çevrim talimatına uygun şekilde tamamlayamaz ise yetki belgesi düzenlenmeyecektir. Söz konusu pilot işletmeden ayrıldığında ise belge geçersiz olacak ve belgenin 15 gün içerisinde Genel Müdürlüğe iade edilmesi gerekecektir.

c) Yetki Belgesi; pilotun EASA üyesi bir devlet tarafından tanzim edilmiş Part-FCL/BFCL lisansının, ilgili hava aracında tip/sınıf yetkisinin, Genel Müdürlük tarafından uygun sınıfta tanzim edilmiş sağlık sertifikasının, çalışma izin belgesinin ve İngilizce dil yeterliliğinin geçerli olması halinde düzenlenecektir.

ç) Genel Müdürlükçe, lisansı düzenleyen ülkenin sivil havacılık otoritesinden lisans teyit mektubu talep edilecektir.

d) Pilotun çalıştığı işletmeden ayrılması ve başka bir işletmede çalışmaya başlaması halinde, yetki belgesi geçerlilik süresinde ve çevrim işlemine ilişkin sürede uzatma yapılmaz.

EASA üyesi olmayan diğer ICAO üyesi ülkeler tarafından lisanslandırılan pilotlar

MADDE 9 -(1) EASA üyesi olmayan bir ülke tarafından tanzim edilmiş ICAO lisansına sahip pilotlara Genel Müdürlük tarafından verilecek Validasyon Belgesi aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde düzenlenecektir:

a) Havacılık işletmelerinde görev alacak yabancı lisanslı bir pilotun, ICAO Küresel Emniyet Gözetim Denetim Programı - USOAP kapsamında yapılan denetimler sonucunda ortaya çıkan Genel Etkin Uyum Seviyesi'nin veya Personel Lisanslandırma - PEL başlığında Etkin Uyum Seviyesi'nin 70'in üzerinde olan bir ICAO üyesi ülke tarafından düzenlenen lisansa sahip olması gerekmektedir.

b) Validasyon Belgesi; bir yıl süre için pilota verilecek olup, bu süre içerisinde lisansını Türk lisansına çevrim işlemine başlayan ancak tamamlayamayan pilotlar için en fazla 1 yıl daha temdit edilecektir. Bu sürelerin sonunda ilgili pilot lisans çevrim işlemlerini lisans çevrim talimatına uygun şekilde tamamlayamaz ise yetki belgesi düzenlenmeyecektir. Söz konusu pilot, işletmeden ayrıldığında ise belge geçersiz olacaktır ve belgenin en geç 15 gün içerisinde Genel Müdürlüğe iade edilmesi gerekmektedir.

c) Validasyon belgesi düzenlenmesinden sonra, lisansı düzenleyen ülkenin ICAO USOAP kapsamında yapılan denetimler sonucunda ortaya çıkan Genel Etkin Uyum Seviyesi'nin ve Personel Lisanslandırma başlığında Etkin Uyum Seviyesi'nin 70'in altına düşmesi durumunda, pilotun validasyon belgesinin temdit işlemi (b) bendine uygun olarak yapılabilir. Pilotun çalıştığı işletmeden ayrılması ve başka bir işletmede çalışmaya başlaması halinde, validasyon belgesi geçerlilik süresinde ve çevrim işlemine ilişkin sürede uzatma yapılmaz.

ç) Validasyon Belgesi alacak olan pilotlar, Genel Müdürlükçe yapılacak teorik bilgi sınavlarına girerek Hava Hukuku ve Operasyon Usulleri derslerinden yüz üzerinden 75 not alarak başarılı olmalıdır. Bu derslerden alınan geçer not, validasyon belgesi tanzimi için 3 yıl süre ile geçerlidir ve BPL sınavları için kredilendirilir.

d) Lisansında geçerli İngilizce dil yeterliliği/seviyesi olmayan pilotlara Validasyon Belgesi tanzim edilmeyecektir.

e) Görev yapacağı hava aracı sınıfında Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen kontrol pilotu ile onaylı hava aracında başvuru tarihinden önceki 6 ay içerisinde yapılacak olan yetenek testinde başarılı olunmalıdır. Başvuru tarihinden önceki 6 ay içerisinde gireceği yetenek testinde sahip olunan lisansın imtiyazları ile ilgili SHT-BFCL'nin temdit gereklilikleri tamamlanmalıdır.

f) En az 250 saati görev yapacağı balon grubunda olmak üzere balonlarda 500 saatlik uçuş tecrübesine sahip olunmalıdır.

g) Validasyon Belgesi; pilotun ICAO lisansının, ilgili hava aracında tip/sınıf yetkisinin, Genel Müdürlük tarafından uygun sınıfta tanzim edilmiş sağlık sertifikasının, çalışma izin belgesinin ve İngilizce dil yeterliliğinin/seviyesinin geçerli olması halinde düzenlenecektir.

ğ) Genel Müdürlükçe, lisansı düzenleyen ülkenin sivil havacılık otoritesinden lisans teyit mektubu talep edecektir.

h) Pilotun çalıştığı işletmeden ayrılması ve başka bir işletmede çalışmaya başlaması halinde, validasyon belgesi geçerlilik süresinde ve çevrim işlemine ilişkin sürede uzatma yapılmaz.

ı) Pilot, operasyonel gereklilikler ile bu Talimat ve SHT-OPS-B ilgili bölümleri hakkında bilgi sahibi olduklarını göstermelidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Talimatın yayınlanmasından önce başlayan eğitim ve sınav faaliyetleri, bu Talimatın yayımlandığı tarih itibariyle 1 yıl içerisinde tamamlanması koşulu ile aynı imtiyazlarla geçerli olmaya devam eder.

(2) Bu Talimatın yayınından önce ulusal mevzuat ve SHT-FCL hükümlerine göre tanzim edilmiş lisans, yetki, yetkilendirme ve onaylar, bu Talimatın yayımlandığı tarih itibariyle 3 yıl boyunca aynı imtiyazlarla geçerli olmaya devam eder.

(3) Bu Talimatın yayınlanmasından önce balon lisans eğitimi vermek üzere yetkilendirilmiş ATO'DTO'lar, bu Talimat'ın yayın tarihinden itibaren 6 ay süre içerisinde el kitapları ve diğer dokümanlarını bu Talimat'a uygun hale getirmelidir.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Talimat yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

EK-1

SHT-BFCL
ALT BÖLÜM GENEL GEREKLİLİKLER

BFCL.001 Kapsam

Bu Talimatta, balon pilotu lisansı (BPL) ve buna bağlı imtiyazların, yetkilerin ve sertifikaların düzenlenmesine ilişkin gereklilikler, bunların geçerlilik ve kullanım koşulları açıklanmaktadır.

BFCL.005 Genel Müdürlük

Bu Talimatta, müracaat sahibinin balon pilot lisanslarının veya balon pilot lisansları ile bağlantılı yetkilerin ya da sertifikaların düzenlenmesi için Genel Müdürlük, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü ifade eder.

BFCL.010 Balon Sınıfları ve Grupları

Bu Talimatın amacı doğrultusunda balonlar aşağıdaki sınıf ve gruplarda kategorize edilir:

(a) “Sıcak hava balonu” sınıfı:

(1) A grubu: 3400 m³'e (120.069 ft³) kadar kubbe kapasitesi;

(2) B grubu: 3401 m³ (120.070 ft³) ile 6000 m³ (211.888 ft³) arasındaki kubbe kapasitesi;

(3) C grubu: 6001 m³ (211.889 ft³) ile 10500 m³ (370.804 ft³) arasındaki kubbe kapasitesi;

(4) D grubu: 10.500 m³'ten (370.804 ft³) daha büyük kubbe kapasitesi;

(b) “Gaz balonu” sınıfı;

(c) “Karma balon” sınıfı;

(d) “Sıcak hava gemisi” sınıfı.

BFCL.015 BPL'nin ve BPL'ye Bağlı İmtiyaz, Yetki ve Yetki Belgelerinin Tanzimi, Temdidi ve Yenilenmesi İçin Başvurular

(a) Aşağıdakiler için yapılacak başvurular, Genel Müdürlük tarafından belirlenen usul ve şekilde Genel Müdürlüğe sunulmalıdır:

(1) BPL'nin ve BPL'ye bağlı yetkilerin tanzimi,

(2) BPL'nin imtiyazlarının kapsamının genişletilmesi,

(3) Balonlar için uçuş öğretmeni (FI(B)) yetki belgesinin tanzimi,

(4) Balonlar için uçuş kontrol pilotu (FE(B)) yetki belgesinin tanzimi, temdidi ve yenilenmesi,

(5) BPL'de ve BPL'e bağlı imtiyazlarda, yetkilerde ve yetki belgesinde yapılan değişiklikler.

(b) (a) fıkrasında belirtilen başvuruyla birlikte, adayın SHT-MED Talimatı ile gereklilikleri belirlenen sağlık sertifikası sunulmalıdır.

(c) Bir lisans, yetki veya yetki belgesi ile verilen imtiyazların kapsamının herhangi bir şekilde sınırlandırılması veya genişletilmesi durumu, Genel Müdürlük tarafından lisansa veya yetki belgesine işlenir.

(d) Bir kişi hiçbir zaman bu Talimat uyarınca tanzim edilmiş birden fazla BPL'nin sahibi olamaz.

(e) Lisans sahipleri, lisanslarının ilgisine göre, bu Talimatın (SHT-BFCL) veya (AB) 1178/2011 sayılı Tüzük Annex I (Part-FCL) ya da (AB) 2018/1976 sayılı Uygulama

Tüzüğü, Annex II (Part-BFCL) uyarınca tanzim edilmiş olduğu Üye Devletin belirlediği otoriteye başvurularını (a) fıkrasında belirtilen yetkiler için yaparlar.

- (f) Adaylar, yetenek testini veya yetkinlik değerlendirmesini başarıyla tamamladıktan sonra en geç 6 ay içinde BPL ve BPL'ye bağlı yetki, imtiyaz veya yetki belgesi için başvuruda bulunmalıdır.

BFCL.030 Uygulamalı Yetenek Testi

BFCL.215 maddesinde belirtilen ticari operasyon yetkisine yönelik yetenek testi hariç olmak üzere, adaylar, tamamladıkları eğitimin ardından bu eğitimden sorumlu olan ATO veya DTO tarafından yetenek testi için tavsiye edilir. Eğitim kayıtları ATO veya DTO tarafından uçuş kontrol pilotuna ibraz edilir.

BFCL.035 Uçuş Süresinin Kredilendirilmesi

BPL veya BPL'e bağlı bir imtiyaz, yetki veya yetki belgesi için başvuru yapanların lisans, imtiyaz, yetki veya yetki belgesi için toplam uçuş süresi gerekliliği doğrultusunda balonlarda tüm yalnız uçuş, çift kumanda veya PIC olarak uçuş süreleri tam olarak kredilendirilir.

BFCL.045 Dokümanları Bulundurma ve İbraz Etme Yükümlülüğü

(a) BPL lisansı imtiyazlarını kullanırken, BPL sahipleri aşağıdakilerin tümünü yanlarında taşımak zorundadır:

- (1) Geçerli bir BPL;
- (2) Geçerli bir sağlık sertifikası;
- (3) Fotoğraflı bir kimlik belgesi;
- (4) Uçuş kayıt defteri

(b) Öğrenci pilotlar tüm yalnız uçuşlarda yanlarında aşağıda belirtilen belgeleri taşımak zorundadır:

- (1) (a)(2) ve (a)(3) bentlerinde belirtilen dokümanlar, ve
- (2) BFCL.125(a) bendinde öngörülen yetkilendirmeye dair belge.

(c) BPL sahipleri veya öğrenci pilotlar, Genel Müdürlüğün yetkili personelinin talep etmesi halinde, (a) veya (b) fıkrasında belirtilen dokümanları incelenmek üzere gecikmeksizin sunmalıdır.

BFCL.050 Uçuş Süresinin Kaydedilmesi

BPL sahipleri ve öğrenci pilotlar, gerçekleştirilen tüm uçuşların ayrıntılarına ait güvenilir kayıtları Genel Müdürlük tarafından belirlenen usul ve şekilde tutmakla yükümlüdür.

BFCL.065 Ticari Yolcu Balonculuğunda 70 Yaş ve Üstü BPL Sahiplerinin İmtiyazlarının Kısıtlanması

70 yaşını doldurmuş olan BPL sahipleri, ticari yolcu balonu işletmeciliğinde kullanılan bir balonun pilotu olarak hareket edemezler.

BFCL.070 Lisansların, İmtiyazların, Yetkilerin ve Yetki Belgelerinin Sınırlandırılması, Askıya Alınması veya İptali

(a) Bu Talimat hükümlerine uygun olarak tanzim edilen lisanslar ve yetkiler; pilotların bu Talimat, SHT-MED'in veya ilgili operasyonel dokümanların gerekliliklerini karşılamaması durumunda, Genel Müdürlük tarafından SHY-1'de ve ilgili prosedürlerde öngörülen koşullara ve usullere uygun bir şekilde sınırlandırılabilir, askıya alınabilir veya iptal edilebilir.

(b) Lisansı, imtiyazı, yetkisi veya yetki belgesi sınırlandırılmış, askıya alınmış veya iptal

edilmiş olan BPL sahipleri lisansını veya yetki belgesini derhal Genel Müdürlüğe iade eder.

ALT BÖLÜM BPL BALON PİLOTU LİSANSI (BPL)

BFCL.115 BPL - İmtiyazlar ve koşullar

- (a) BPL sahiplerinin imtiyazları, balonlarda PIC olarak aşağıdaki koşullarda hareket etmektedir:
- (1) Ticari olmayan operasyonlarda ücret almadan;
  - (2) Bu Talimatın Alt Bölüm ADD, BFCL.215 maddesine uygun olarak ticari operasyon yetkisinin olması durumunda, ticari operasyonlarda.
- (b)(a)(1) bendinin hükümlerine bakılmaksızın, öğretmen veya kontrol pilotu imtiyazlarına sahip bir BPL sahibi aşağıdakiler için ücret alabilir:
- (1) BPL için uçuş eğitiminin verilmesi;
  - (2) BPL için yetenek testlerinin ve yeterlilik kontrollerinin yapılması;
  - (3) BPL'e ekli imtiyazlar, yetkiler ve yetki belgeleri için eğitim, test ve kontrol.
- (c) BPL sahipleri sadece geçerli son dönem tecrübe gerekliliklerine uymaları ve kullanılan imtiyazlara uygun sağlık sertifikalarının geçerli olması durumunda BPL imtiyazlarını kullanabilirler.

BFCL.120 BPL - Asgari yaş

BPL için başvuru yapanlar en az 16 yaşında olmalıdır.

BFCL.125 BPL – Öğrenci pilot

- (a) Öğrenci pilotlar, yalnız uçmalarına izin verilmedikçe ve balon uçuş öğretmenin (FI(B)) gözetimi altında olmadıkça yalnız uçamazlar.
- (b) Öğrenci pilotlar, yalnız uçabilmek için en az 14 yaşında olmalıdır.

BFCL.130 BPL – Eğitim kursu ve tecrübe gereklilikleri

BPL başvurusu yapanlar, bir ATO veya DTO'da eğitim kursunu tamamlamalıdır. Bu kurs, istenen imtiyazlara göre düzenlenir ve aşağıdakileri içerir:

- (a) BFCL.135(a)'da belirtilen teorik bilgi eğitimi,
- (b) İlgili sınıfın A grubundaki sıcak hava balonlarında veya gaz balonlarında asgari olarak aşağıdakileri içeren en az 16 saatlik uçuş eğitimi:
  - (1) 12 saatlik çift kumanda uçuş,
  - (2) 10 kez balon şişirme ve 20 kalkış ve iniş,
  - (3) Uçuş süresi en az 30 dakika ve gözetim altında olmak üzere bir yalnız uçuş.

BFCL.135 BPL – Teorik bilgi sınavı

- (a) Teorik bilgi sınavı;

BPL için başvuru yapanlar; istenen imtiyazlara uygun olan ve aşağıdakilerle ilgili yeterli teorik bilgi seviyesinde olduklarını göstermelidirler:

- (1) Genel konular:
  - (i) Hava hukuku,
  - (ii) İnsan performansı,
  - (iii) Meteoroloji,
  - (iv) Haberleşme,
- (2) Balonlarla ilgili özel konular:
  - (i) Uçuş prensipleri,
  - (ii) Operasyon usulleri,

- (iii) Uçuş performansı ve planlaması,
- (iv) Balonlarla ilgili hava aracı genel bilgisi,
- (v) Seyrüsefer,
- (b) Başvuru yapanların sorumlulukları:
  - (1) Başvuru yapan aday, BPL'e yönelik tüm teorik bilgi sınavlarına Genel Müdürlüğün sorumluluğunda girmelidir.
  - (2) Adayın eğitiminden sorumlu ATO veya DTO tarafından tavsiye edilmesi halinde aday, teorik bilgi eğitimi kursunun uygun kısımlarını yeterli bir standartta tamamladıktan sonra teorik bilgi sınavına girebilir.
  - (3) DTO veya ATO tarafından yapılacak bu öneri, 12 ay boyunca geçerlidir. Aday, bu geçerlilik süresi içinde en az bir teorik bilgi sınavına girmemişse, adayın tabi tutulması gereken ilave eğitimler, adayın eğitim ihtiyaçlarına dayanılarak ilgili DTO veya ATO tarafından belirlenir.
- (c) Geçme standartları
  - (1) Teorik bilgi sınavlarında geçme notu, o sınav kâğıdına tahsis edilen toplam puanın en az %75'idir. Yanlış cevaplar doğru cevap sayısını etkilemez.
  - (2) Bu Talimatta aksi belirtilmedikçe, bir aday, BPL için gerekli teorik bilgi sınavlarının tamamını, sınava ilk kez girdiği takvim ayının sonundan itibaren hesaplanmak üzere 18 aylık süre içerisinde başarıyla tamamlamalıdır.
  - (3) Başvuru yapan bir aday, her bir teorik bilgi sınavından en fazla dördüncü girişinde veya yukarıdaki 2'inci bentte belirtilen sürede geçmemesi halinde, tüm sınavlara yeniden girer.
  - (4) Teorik bilgi sınavlarına tekrar girmeden önce adaylar, DTO veya ATO tarafından belirlenen ilave eğitimi tamamlar. Bu eğitimin süresi ve kapsamı, adayın ihtiyaçlarına göre DTO veya ATO tarafından belirlenir.
- (d) Geçerlilik süresi
Teorik bilgi sınavı, adayın teorik bilgi sınavını (c)(2) bendine uygun olarak başarıyla tamamladığı günden itibaren hesaplanmak üzere 24 ay geçerlidir.

BFCL.140 BPL – Teorik bilginin kredilendirilmesi

BPL tanzimi için başvuru yapanlar, aşağıdaki koşulları sağarlarsa, BFCL.135 (a)(1) maddesinde belirtilen genel konular için teorik bilgi gereklilikleri doğrultusunda kredilendirilir:

- (a) Adayın, SHT-FCL, SHT-UPL ve SHT-SFCL'e göre Genel Müdürlük tarafından tanzim edilmiş lisansı olması.
- (b) Adayın, BFCL.135(d) maddesinde belirtilen geçerlilik süresi içinde olması kaydıyla, (a) bendinde belirtildiği şekilde bir lisansın teorik bilgi sınavlarından geçmiş olması.

BFCL.145 BPL – Uygulamalı yetenek testi

- (a) BPL için başvuru yapanlar, bir balonda PIC olarak, istenen imtiyazlara uygun yetkinlikle ilgili usulleri ve manevraları gerçekleştirme yeteneğini yetenek testinde sergilemelidir.
- (b) BFCL.130 maddesi uyarınca adaylar, yetenek testini, eğitim kursunun tamamlandığı sınıftaki balonlarda, sıcak hava balonları söz konusu olduğunda ise, ilgili sınıfın A grubundaki bir balonda tamamlar.
- (c) BPL lisansının tanzimine yönelik yetenek testine girmek için, aday önce gerekli teorik bilgi sınavını geçmek zorundadır.
- (d) Geçme standartları
  - (1) Yetenek testi, bir balon uçuşunun tüm farklı safhalarını temsil eden farklı bölümlerden oluşur.
  - (2) Bir bölümün herhangi bir konusunda başarısız olmak, adayın tüm bölümde başarısız olmasına neden olur. Aday sadece bir bölümde başarısız olursa, sadece

- o bölümü tekrar etmek zorundadır. Birden fazla bölümde başarısız olunması, adayın tüm teste yeniden girmesini gerektirir.
- (3) Adayın ikinci bent uyarınca teste tekrar girmesi gerekiyorsa ve önceki bir denemede geçilen bölümler de dahil olmak üzere herhangi bir bölümde başarısız olursa tüm teste tekrar girmek zorundadır.
- (e) Aday, testin tüm bölümlerinde en fazla iki denemede başarılı olamazsa ilave uçuş eğitimi alması gerekir.

BFCL.150 BPL – İmtiyazların başka bir balon sınıf veya grubunu kapsayacak şekilde genişletilmesi

- (a) BPL'in imtiyazları, BFCL.145 maddesinde belirtilen yetenek testinin yapıldığı balon sınıfı ile sınırlıyken, sıcak hava balonları söz konusu olduğunda ise bu sınıfın A grubu ile sınırlı olur.
- (b) Sıcak hava balonları söz konusu olduğunda, bir pilot en az aşağıdakileri tamamladıysa, BPL'in imtiyazları, başvuru üzerine sıcak hava balonu sınıfı dahilindeki başka bir grubu kapsayacak şekilde genişletilebilir:
- (1) İlgili gruptaki bir balonda FI(B) ile birlikte iki eğitim uçuşu;
- (2) Balonlarda PIC olarak aşağıdaki uçuş süreleri:
- (i) B grubu balonlar için imtiyaz isteniyorsa en az 100 saat;
- (ii) C grubu balonlar için imtiyaz isteniyorsa en az 200 saat;
- (iii) D grubu balonlar için imtiyaz isteniyorsa en az 300 saat.
- (c) Karma balon sınıfı hariç olmak üzere, bir pilot ilgili balon sınıfında ve grubunda aşağıdakileri tamamlamışsa, başvuru üzerine BPL'in imtiyazları başka bir balon sınıfını kapsayacak şekilde genişletilir veya sıcak hava balonu sınıfı için imtiyazlar isteniyorsa sıcak hava balonu sınıfının A grubunu kapsayacak şekilde genişletilir:
- (1) Asgari olarak aşağıdakileri içeren bir ATO veya DTO'da eğitim kursu:
- (i) Beş adet çift kumanda eğitim uçuşu veya
- (ii) Kapsamın sıcak hava balonlarından sıcak hava gemilerine genişletilmesi durumunda, beş saatlik çift kumanda eğitim ve
- (2) Pilotun, FE(B)'ye aşağıdaki konularda diğer sınıf için yeterli düzeyde teorik bilgisinin olduğunu kanıtladığı yetenek testi:
- (i) Uçuş prensipleri
- (ii) Operasyon usulleri
- (iii) Uçuş performansı ve planlama;
- (iv) İmtiyazların kapsamı istenen balon sınıfı ile ilgili hava aracına dair genel bilgi.
- (d) (b)(1) ve (c)(1) bentlerinde belirtilen eğitim tamamlanarak pilotun uçuş kayıt defterine işlenir ve aşağıdakiler tarafından imzalanır:
- (1) (b)(1) bendi söz konusu ise eğitim uçuşlarından sorumlu öğretmen, ve
- (2) (c)(1) bendi söz konusu ise eğitimden sorumlu olan ATO'nun veya DTO'nun eğitim müdürü.
- (e) Bir BPL sahibi, karma balon sınıfındaki imtiyazlarını yalnızca hem sıcak hava balonu sınıfı hem de gaz balonu sınıfı için imtiyazlara sahip kullanabilecektir.

BFCL.160 BPL – Son dönem gereklilikleri

- (a) BPL 2 yıl süre ile geçerlidir. Bir BPL sahibi, kendi lisansının imtiyazlarını yalnızca ilgili balon sınıfında aşağıdakileri tamamlamışsa kullanabilir:
- (1) Ya:
- (i) Yetkinin sona erdiği tarihten önceki 24 ay içinde, 10 kalkış ve iniş dahil olmak üzere PIC olarak veya bir FI(B) gözetiminde çift kumanda veya yalnız en az altı saatlik uçuş süresi, ve
- (ii) Yetkinin sona erdiği tarihten önceki 48 ay içinde, bir FI(B) ile birlikte en az bir

eğitim uçuşu.

(2) Ya da;

Yetkinin sona erdiği tarihten önceki 24 ay içinde, (c) fıkrasına uygun olarak yeterlilik kontrolü.

(b) (a) fıkrasında yer alan gerekliliklere ek olarak, birden fazla balon sınıfını uçurmak için yeterlilik kazanmış bir pilotun, başka balon sınıfında veya sınıflarında imtiyazlarını kullanabilmesi için, son 24 ay içinde her ek balon sınıfında PIC olarak veya FI(B) gözetiminde çift kumanda veya yalnız uçuşla en az üç saatlik uçuş süresini tamamlamış olması gerekir.

(c) (a)(1) bendindeki gereklilikleri ve geçerliyse (b) fıkrasındaki gereklilikleri yerine getirmeyen bir BPL sahibi, imtiyazlarını kullanmaya devam etmeden önce, ilgili sınıftan bir balonda bir FE(B) ile birlikte yeterlilik kontrolünden geçmek zorundadır.

(d) İlgisine göre (a), (b) veya (c) fıkrası şartları yerine getirildikten sonra, sıcak hava balonlarını uçurma imtiyazına sahip bir BPL sahibi, imtiyazlarını yalnızca aşağıdaki gruplardaki sıcak hava balonlarında kullanabilir:

(i) İlgisine göre (a)(1)(ii) bendinde belirtilen eğitim uçuşunun veya (c) fıkrasında belirtilen yeterlilik kontrolünün tamamlandığı sıcak hava balonu grubu veya daha küçük bir kubbe büyüklüğüne sahip bir grup, veya

(ii) Bir pilotun, (b) fıkrası uyarınca, (a)(2) bendinde belirtilen eğitim uçuşunu sıcak hava balonları dışındaki bir balon sınıfında tamamlamış olması durumunda, sıcak hava balonlarının A grubu.

(e) (a)(1) ve (b) bentlerinde belirtilen çift kumanda uçuşların, gözetim altında yapılan uçuşların ve eğitim uçuşlarının tamamlanması ve aynı zamanda (c) fıkrasında belirtilen yeterlilik kontrolünün tamamlanmasını müteakip pilotun uçuş kayıt defterine işlenir ve (a)(1) ve (b) bentlerinde belirtilen durumda sorumlu FI(B) tarafından, (c) paragrafında belirtilen durumda ise sorumlu FE(B) tarafından imzalanır.

(f) Bu Talimatın Alt Bölüm ADD, BFCL.215 maddesinde belirtilen ticari operasyonlara yönelik imtiyazları da elinde bulunduran bir BPL sahibinin, aşağıdaki gereklilikleri yerine getirdiği kabul edilir:

(1) BPL sahibinin son 24 ay içerisinde ilgili balon sınıfı veya sınıflarında BFCL.215(d)(2)(i) maddesi uyarınca yeterlilik kontrolünü tamamlamış olması durumunda (a) fıkrası ve geçerliyse (b) fıkrası;

(2) BPL sahibinin ilgili balon sınıfında BFCL.215(d)(2)(ii) maddesinde belirtilen eğitim uçuşunu tamamlamış olması durumunda (a)(1)(ii) bendi.

Sıcak hava balonu sınıfı söz konusu olduğunda, (f)(1) veya (f)(2) bentlerine uymak için kullanılan balon sınıfına bağlı olarak, farklı balon sınıflarını uçurma imtiyazlarına ilişkin (d) fıkrasında belirtilen sınırlamalar uygulanır.

ALT BÖLÜM ADD EK YETKİLER

BFCL.200 Yere Bağlı Sıcak Hava Balonu Uçuş Yetkisi

(a) BPL sahibi bir pilot, yalnızca bu maddeye uygun olarak yere bağlı bir sıcak hava balonu uçuş yetkisine sahipse sıcak hava balonlarında yere bağlı uçuşlar gerçekleştirebilir.

(b) Sıcak hava balonu yere bağlı uçuş yetkisine başvurmak için adaylar:

(1) Sıcak hava balonu sınıfı imtiyazlarına sahip olmalıdır;

(2) İlk olarak en az iki adet yere bağlı sıcak hava balon eğitimini tamamlamalıdır.

(c) Yere bağlı sıcak hava balonu eğitiminin tamamlanmasını müteakip uçuş kayıt defterine işlenir ve eğitimden sorumlu FI(B) tarafından imzalanır.

- (d) Sıcak hava balonu uçuş yetkisine sahip olan pilot, planlanan uçuştan önceki 48 ay içerisinde en az bir yere bağlı sıcak hava balonu uçuşunu tamamlamışsa imtiyazlarını kullanabilir. Böyle bir uçuş gerçekleştirilmemişse imtiyazlarını FI(B)'nin gözetimi altında çift kumanda veya yalnız uçarak yere bağlı sıcak hava balonu uçuşu gerçekleştirmişse kullanabilecektir. Söz konusu çift kumanda veya yalnız uçuşun gözetim altında tamamlanmasını müteakip pilotun uçuş kayıt defterine işlenir ve FI(B) tarafından imzalanır.

BFCL.210 Gece Uçuşu Yetkisi

- (a) Bir BPL sahibi, yalnızca bu maddeye uygun bir gece uçuşu yetkisine sahipse geceleri VFR koşullarda lisansının imtiyazlarını kullanabilir.
- (b) Gece uçuşu yetkisine başvuru yapanlar, gece boyunca her biri en az bir saat olan iki adet eğitim uçuşunu tamamlamış olmalıdır.
- (c) Gece uçuşu yetkisi eğitiminin tamamlanmasını müteakip uçuş kayıt defterine işlenir ve eğitimden sorumlu FI(B) tarafından imzalanır.

BFCL.215 Ticari Operasyon Yetkisi

- (a) BPL sahibi bir pilot, balonlarla ticari operasyonlar sırasında lisansının imtiyazlarını yalnızca bu maddeye uygun bir ticari operasyon yetkisine sahipse kullanabilir.
- (b) Ticari operasyon yetkisi için başvuru yapanlar:
- (1) 18 yaşını doldurmuş olmalı;
  - (2) Balonlarda PIC olarak 50 saatlik uçuş süresini ve 50 kalkış ve inişi tamamlamış olmalıdır;
  - (3) Ticari operasyon yetkisine ait imtiyazların kullanılacağı balon sınıfının imtiyazlarına sahip olmalıdır, ve
  - (4) İlgili balon sınıfında bir yetenek testini geçmiş olmalı ve bu test sırasında ticari balon operasyonları için gereken yetkinliğini bir FE(B)'ye kanıtlamalıdır.
- (c) Ticari operasyon yetkisinin imtiyazları, (b)(3) bendi uyarınca yetenek testinin tamamlandığı balon sınıfı ile sınırlı olur. İmtiyazlar, başvuru üzerine, adayın diğer sınıfta (b)(3) ve (b)(4) bentlerine uyması koşuluyla başka bir balon sınıfını kapsayacak şekilde genişletilir.
- (d) Ticari operasyon yetkisine sahip bir pilot, sadece aşağıdakileri tamamlamış olması koşuluyla ticari yolcu balonculuğunda bu yetkinin imtiyazlarını kullanabilir:
- (1) Planlanan uçuştan önceki 180 gün içinde:
    - (i) Balonlarda PIC olarak en az üç uçuş. Bunlardan en az biri ilgili sınıfta yer alan bir balonda olmalıdır veya
    - (ii) Bu maddeye uygun şekilde yeterlilik kazanmış olan bir FI(B) gözetiminde ilgili sınıfta yer alan bir balonda PIC olarak bir uçuş.

Ve

- (2) Yetkinin sona erdiği tarihten önceki 24 ay içinde:
  - (i) İlgili sınıfta yer alan bir balonda bir yeterlilik kontrolü. Bu kontrol sırasında pilot, bir FE(B)'ye ticari yolcu balonculuğu için gereken yetkinlikte olduğunu kanıtlamalıdır.

Veya

- (ii) Ticari balon operasyonlarının gerektirdiği yetkinliğe göre tasarlanmış, ATO'da veya DTO'da bir tazeleme kursu. Bu kurs en az altı saat teorik bilgi eğitimi ve bu maddeye göre ticari balon operasyonlarında yeterlilik kazanmış olan bir FI(B) ile birlikte ilgili sınıfta yer alan bir balonla bir adet eğitim uçuşu içerir.

- (e) Tüm balon sınıfları için ticari operasyon yetkisinin imtiyazlarını muhafaza etmek

üzere, birden fazla balon sınıfını kapsayacak şekilde genişletilmiş imtiyazlar içeren ticari operasyon yetkisine sahip bir pilot, en az bir balon sınıfında (d)(2) bendindeki gereklilikleri yerine getirmelidir.

- (f) (d) fıkrasına uyan ve sıcak hava balonu sınıfına ait ticari operasyon yetkisine sahip olan bir pilot, sıcak hava balonu sınıfında bu yetkinin imtiyazlarını yalnızca aşağıdaki balonlarda kullanabilir:
- (i) (d)(2)(i) bendinde belirtilen yeterlilik kontrolünün veya (d)(2)(ii) bendinde belirtilen eğitim uçuşunun tamamlandığı sıcak hava balonuyla aynı gruptaki balonlar veya
- (ii) Daha küçük bir kubbe boyutuna sahip bir sıcak hava balonu grubunda.
- (g) Gözetim altındaki uçuşun (d)(1)(ii) bendinde belirtilen şekilde tamamlanması, (d)(2)(i) bendinde belirtilen yeterlilik kontrolünün tamamlanması ve (d)(2)(ii) bendinde belirtilen tazeleme eğitimi kursunun tamamlanmasını müteakip pilotun uçuş kayıt defterine işlenir ve ilgisine göre ATO'nun veya DTO'nun eğitimden sorumlu yöneticisi tarafından veya eğitim kursundan, gözetimden veya yeterlilik kontrolünden sorumlu FI(B) veya FE(B) tarafından imzalanır.
- (h) İşletmeci yeterlilik kontrolünü SHT-OPS-B talimatının BOP.ADD.315 maddesi uyarınca tamamlayan bir pilotun, (c) bendine uygun olduğu kabul edilir.

ALT BÖLÜM FI – UÇUŞ ÖĞRETMENLERİ

KISIM 1 – GENEL GEREKLİLİKLER

BFCL.300 Uçuş Öğretmeni Yetkileri

Genel

Bir öğretmen, bir balonda uçuş eğitimlerini yalnızca aşağıdaki koşullarda verebilir:

- (1) Öğretmen öncelikle aşağıdakilere sahip olmalıdır:
- (i) Uçuş eğitiminin verileceği imtiyazlar, yetkiler ve yetki belgelerini içeren bir BPL ve
- (ii) Bu Alt Bölüme göre gerçekleştirilen eğitime uygun olan ve yine bu Alt Bölüme uygun şekilde tanzim edilmiş bir balon uçuş öğretmeni (FI(B)) yetkisi.
- (2) Öğretmen, uçuş eğitimi sırasında balonda PIC olarak uçabilme hakkına sahip olmalıdır.

KISIM 2 – BALONLAR İÇİN UÇUŞ ÖĞRETMENİ YETKİSİ – FI(B)

BFCL.315 FI(B) Yetkisi – İmtiyazlar ve koşullar

- (a) Adayların BFCL.320 maddesine ve aşağıdaki şartlara uygunluğuna bağlı olarak, aşağıdakiler için uçuş eğitimi verme imtiyazına sahip bir FI(B) yetkisi düzenlenir:
- (1) BPL;
- (2) Adayın ilgili her sınıfta PIC olarak en az 15 saatlik uçuş süresini tamamlamış olması koşuluyla, imtiyazların diğer balon sınıf ve gruplarını kapsayacak şekilde genişletilmesi;
- (3) Adayın bir ATO'da veya bir DTO'da ilgili yetki için eğitim verme konusunda özel eğitim almış olması koşuluyla, gece uçuşu yetkisi veya yere bağlı uçuş yetkisi, ve
- (4) Adayın aşağıdakileri yerine getirmiş olması koşuluyla FI(B) yetkisi:
- (i) Balonlarda en az 50 saatlik uçuş eğitimini tamamlamış olmak, ve
- (ii) Genel Müdürlük tarafından bu amaçla belirlenen prosedürlere uygun olarak, FI(B) yetkisi için bu bende uygun yeterliliğe sahip olan ve ATO veya DTO'nun eğitimden sorumlu yöneticisi tarafından atanan bir FI(B)'nin gözetimi altında yeterli düzeyde en az bir saatlik uçuş eğitimi gerçekleştirmek.
- (b) (a) fıkrasında listelenen imtiyazlar, aşağıdakiler için uçuş eğitimi verme

imtiyazlarını içerir:

- (1) İlgili lisansın, imtiyazların, yetkilerin veya yetki belgesinin düzenlenmesi ve
- (2) İlgisine göre bu talimatın ilgili son dönem gerekliliklerine uygunluk, temdit veya yenileme.

BFCL.320 FI(B) – Ön koşullar ve gereklilikler

FI(B) yetkisine başvuru yapanlar:

- (a) En az 18 yaşında olmak zorundadır;
- (b) BFCL.300 maddesinin (a)(1)(i) ve (a)(2) bentlerinin gerekliliklerini yerine getirmelidir;
- (c) PIC olarak 75 saatlik balon uçuş süresini tamamlamış olmalıdır;
- (d) Bir ATO veya DTO'da BFCL.330 maddesine uygun olarak bir FI(B) eğitimi kursunu tamamlamış olmalı, ve
- (e) BFCL.345 maddesine uygun olarak bir yetkinlik değerlendirmesinden geçmiş olmalıdır.

BFCL.325 FI(B) yetkinlikleri ve değerlendirilmesi

FI(B) yetkisine başvuru yapanlar, aşağıdaki yetkinlikleri kazanmalarını sağlayacak eğitime tabi tutulurlar:

- (a) Kaynakları hazırlama,
- (b) Öğrenmeye yardımcı bir ortam oluşturma,
- (c) Bilgiyi sunma,
- (d) Tehdit ve Hata Yönetimi ile ekip kaynak yönetimini (CRM) entegre etme,
- (e) Zamanı, eğitim amaçlarına ulaşılacak şekilde yönetme,
- (f) Öğrenmeyi kolaylaştırma,
- (g) Kursiyer performansını değerlendirme,
- (h) Gelişimi izleme ve inceleme,
- (i) Eğitim seanslarını değerlendirme,
- (j) Sonuçları raporlama.

BFCL.330 FI(B) – Eğitim kursu

- (a) FI(B) yetkisi için başvuru yapanlar, öncelikle eğitim kursunun başlamasından önceki 12 ay içinde bir ATO veya DTO'da özel bir kabul öncesi değerlendirmeden geçerek, kursu almaya uygun olup olmadıkları konusunda değerlendirilir.
- (b) FI(B) eğitim kursu asgari olarak aşağıdakileri içerir:
  - (1) BFCL.325 maddesinde belirtilen unsurlar;
  - (2) 25 saat öğretme ve öğrenme;
  - (3) Gelişim testleri de dahil olmak üzere 12 saatlik teorik bilgi eğitimi ve
  - (4) Üç kalkış ve iniş içeren üç saatlik uçuş eğitimi.
- (c) SHT-BFCL veya SHT-FCL uyarınca hali hazırda öğretmen sertifikasına sahip olan adaylar, (b)(1)(ii) bendindeki gereklilik doğrultusunda tam olarak kredilendirilir.

BFCL.345 FI(B) – Yetkinliğin değerlendirilmesi

- (a) FI(B) yetkisi tanzimi için başvuru yapanlar, bir balonda yetkinlik değerlendirmesinden geçerek, BFCL.415 (c) maddesine göre yeterlilik kazanmış bir kontrol pilotuna, öğrenci pilotları BPL'in tanziminde gerekli olan seviyede eğitim becerilerini sergilemelidir.
- (b) Değerlendirme şunları içerir:
  - (1) Uçuş öncesinde, uçuş sonrasında ve teorik bilgi eğitimi sırasında BFCL.325 maddesinde açıklanan yetkinliklerin gösterilmesi;
  - (2) Yerde sözlü teorik sınavlar, uçuş öncesi ve uçuş sonrası briefingler ve uygun balon

- sınıfında uçuş sırasında gösterimler;
(3)Öğretmenin yetkinliğini değerlendirmek için yeterli alıştırmalar.

BFCL.360 FI(B) yetkisi – Son dönem gereklilikleri

- (a) FI (B) yetkisi 3 yıl süreyle geçerlidir. Bir FI(B) sertifikası sahibi, sertifikasının imtiyazlarını yalnızca aşağıdakileri tamamladığında kullanabilir:
(1)FI (B) yetkisinin sona erdiği tarihten önceki son 3 yıl içinde:
(i) Bir ATO, bir DTO veya yetkili bir otoritede öğretmen tazeleme eğitimi; bu süre zarfında balon öğretmenleriyle ilgili bilgilerin tazelenmesi ve güncellenmesi için yetkisi sahibi teorik bilgi eğitimi almalıdır;
(ii)Balonlarda FI(B) olarak en az 6 saatlik uçuş eğitimi, ve
(2)Son dokuz yıl içinde ve Genel Müdürlük tarafından bu amaçla belirlenen prosedürlere uygun olarak, BFCL.315(a)(4) maddesine göre yeterlilik kazanmış olan ve bir ATO veya DTO'nun eğitimden sorumlu yönetici tarafından atanan FI(B) gözetiminde ve FI(B)'nin uygun göreceği şekilde balonda FI(B) olarak eğitim uçuşu.
(b) Yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri veya yetkinlik değerlendirmeleri sırasında FE(B) olarak uçulan saatler, (a)(1)(ii) bendindeki gereklilik doğrultusunda tam olarak kredilendirilir.
(c) FI(B) yetkisi sahibinin, eğitim uçuşunu (a)(2) bendi uyarınca FI(B)'nin gözetimi altında ve uygun göreceği şekilde tamamlayamaması halinde, bu yetki sahibi, BFCL.345 maddesi uyarınca yetkinlik değerlendirmesini başarıyla tamamlayana kadar FI(B) yetkisinin imtiyazlarını kullanamaz.
(d) FI(B) yetkisinin imtiyazlarını kullanmaya devam etmek isteyen ancak (a) fıkrasının tüm gerekliliklerini yerine getirmeyen bir FI(B) yetki sahibi, (a)(1)(i) bendinin ve BFCL.345 maddesinin gerekliliklerini yerine getirmek zorundadır.

**ALT BÖLÜM FE – UÇUŞ KONTROL PİLOTLARI
KISIM 1 – GENEL GEREKLİLİKLER**

BFCL.400 Balon Uçuş Kontrol Pilotu Yetki Belgeleri

Genel

Bir kontrol pilotunun bu Talimat uyarınca yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri veya yetkinlik değerlendirmeleri yapabilmesi için:

- (1)Öncelikle aşağıdakilere sahip olması gerekir:
(i) Yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri veya yetkinlik değerlendirmeleri icra etmeye yetkili olduğu imtiyazları, yetkileri ve yetki belgelerini içeren bir BPL ile bunlar için eğitim verme imtiyazları;
(ii)Gerçekleştirilen yetenek testi, yeterlilik kontrolü veya yetkinlik değerlendirmesine uygun imtiyazları içeren ve bu Alt Bölüme uygun tanzim edilmiş bir FE(B) yetki belgesi;
(2)Yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri veya yetkinlik değerlendirmesi sırasında balonda PIC olarak hareket etme hakkına sahip olması gerekir.

BFCL.405 Tarafsızlığın İhlal Edilebileceği Durumlarda İmtiyazların Sınırlanması

Balon kontrol pilotları:

- (a)Yetenek testi veya yetkinlik değerlendirmesinin gerçekleştirileceği lisans, yetki ya da yetki belgesi ile ilgili olarak adayın gerekli uçuş eğitiminin %50'sinden fazlasını verdikleri durumlarda lisans, yetki ya da yetki belgesi tanzimine yönelik olarak

- adayların yetenek testlerini ya da yetkinlik değerlendirmelerini icra edemezler ve
- (b) Tarafsızlıklarının etkilenebileceğini düşündükleri durumlarda yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri veya yetkinlik değerlendirmelerini icra edemezler.

BFCL.410 Yetenek Testlerinin, Yeterlilik Kontrollerinin ve Yetkinlik Değerlendirmelerinin İcrası

- (a) Balon kontrol pilotları yetenek testlerini, yeterlilik kontrollerini ve yetkinlik değerlendirmelerini icra ederken:
- (1) Adaylarla herhangi bir dil engeli olmaksızın iletişim kurabilmeli;
  - (2) Adayın; bir lisans, imtiyaz, yetki veya yetki belgesinin tanzimi, temdidini ya da yenilenmesi amacıyla yetenek testine, yeterlilik kontrolüne veya yetkinlik değerlendirmesine girebilmesi için bu Talimatta öngörülen tüm nitelik, eğitim ve tecrübe gerekliliklerini karşıladığını teyit etmeli;
  - (3) Adayı; eğitimi ve uçuş tecrübesi ile ilgili olarak eksik, tutarsız veya yanlış bilgiler vermesinin sonuçları hakkında bilgilendirmelidir.
- (b) Yetenek testinin, yeterlilik kontrolünün veya yetkinlik değerlendirmesinin tamamlanmasının ardından balon kontrol pilotu:
- (1) Yetenek testinin, yeterlilik kontrolünün veya yetkinlik değerlendirmesinin sonucunu adaya bildirmelidir;
  - (2) Temdit veya yenileme için yetkinlik değerlendirmesinden başarıyla geçmesi durumunda, Genel Müdürlük tarafından bu amaç doğrultusunda özel olarak yetkilendirilmiş olması koşuluyla, adayın lisansını ya da yetki belgesini yetkinin ya da yetki belgesinin yeni geçerlilik tarihi ile onaylamalıdır;
  - (3) Adaya yetenek testinin, yeterlilik kontrolünün veya yetkinlik değerlendirmesinin imzalı raporunu vermeli ve söz konusu raporun kopyalarını Genel Müdürlüğe ve kontrol pilotu yetki belgesini tanzim etmiş olan otoriteye vakit geçirmeksizin sunmalıdır. Bu rapor aşağıdakileri içerecektir:
    - (i) Balon kontrol pilotunun, adaydan tecrübesi ve eğitimi konusunda bilgi aldığına, tecrübe ve öğreniminin bu Talimat kapsamındaki ilgili gerekliliklere uygun olduğuna dair beyan;
    - (ii) Gerekli tüm manevraların ve egzersizlerin tatbik edildiğini ve gerekli hallerde sözlü teorik bilgi sınavının tamamlandığını gösterir teyit. Varsa başarısız olunan konularda, kontrol pilotu bu değerlendirmeye ilişkin sebepleri kayıt altına alacaktır;
    - (iii) Yetenek testi, yeterlilik kontrolü veya yetkinlik değerlendirmesinin sonucu;
    - (iv) Adayın lisansından sorumlu otorite kontrol pilotu sertifikasını tanzim eden otoriteden farklı olması durumunda, balon kontrol pilotunun, adayın bağlı olduğu otoritenin ulusal prosedürlerini ve gerekliliklerini gözden geçirdiğini ve uyguladığını belirten beyanı;
    - (v) Adayın yetenek testi, yeterlilik kontrolü veya yetkinlik değerlendirmelerinden sorumlu otoritenin kontrol pilotu yetki belgesini tanzim eden otoriteden farklı olması durumunda, imtiyazlarının kapsamını gösteren balon kontrol pilotu yetki belgesinin bir kopyası.
- (c) Balon kontrol pilotları icra edilen tüm yetenek testlerine, yeterlilik kontrollerine ve yetkinlik değerlendirmelerine ve bunların sonuçlarına ilişkin kayıtları beş yıl boyunca muhafaza ederler.
- (d) Balon kontrol pilotları, talep edilmesi halinde, balon kontrol pilotluğu yetki belgesinden sorumlu olan otoriteye ya da adayın lisansından sorumlu olan otoriteye tüm kayıtları, raporları ve gözetim faaliyetleri için gereken diğer bilgileri sunarlar.

KISIM 2 - BALONLAR İÇİN UÇUŞ KONTROL PİLOTU YETKİ BELGESİ – FE(B)

BFCL.415 FE(B) Yetki Belgesi – İmtiyazlar ve koşullar

Adayın [BFCL.420](#) maddesine ve aşağıdaki koşullara uygunluğuna bağlı olarak, aşağıdakileri icra etme imtiyazlarına sahip bir FE(B) yetki belgesi, başvuru üzerine tanzim edilir:

- (a) Adayın, bir BPL eğitim kursunun tam müfredatını kapsayan 50 saatlik uçuş eğitimi de dahil olmak üzere, balonlarda pilot olarak 250 saatlik uçuş süresini tamamlamış olması koşuluyla, BPL için yetenek testleri ve yeterlilik kontrolleri ile imtiyazların başka bir balon sınıfını kapsayacak şekilde genişletilmesi için yetenek testleri;
- (b) Adayın (a) fıkrasında belirtilen tecrübe gerekliliklerini karşılama ve BFCL.430 maddesine uygun olarak bir kontrol pilotu standardizasyon kursu sırasında özel eğitim almış olması koşuluyla, [BFCL.215](#) maddesinde belirtilen ticari operasyon yetkisi için yetenek testleri ve yeterlilik kontrolleri;
- (c) Adayın aşağıdaki koşulları yerine getirmesi kaydıyla, FI(B) yetki belgesi tanzimi için yetkinlik değerlendirmeleri:
  - (1) FI(B) yetki belgesi için başvuran adaya verilen 5 saatlik eğitim de dahil olmak üzere, balonlarda pilot olarak 350 saatlik uçuş süresinin tamamlanmış olması;
  - (2) Bir kontrol pilotu standardizasyon kursu sırasında BFCL.430 maddesine göre özel eğitim almış olmak.

BFCL.420 FE(B) Yetki Belgesi – Ön koşullar ve gereklilikler

FE(B) sertifikası için başvuru yapanlar:

- (a) BFCL.400 maddesindeki (a)(1)(i) ve (2) bentlerindeki gereklilikleri yerine getirmelidir;
- (b) FE(B) standardizasyon kursunu BFCL.430 maddesine uygun olarak tamamlamış olmalıdır;
- (c) Bir yetkinlik değerlendirmesini BFCL.445 maddesine uygun olarak tamamlamış olmalıdır;
- (d) FE(B) sertifikasının imtiyazlarıyla ilgili geçmiş deneyimlerini kanıtlamalıdır ve
- (e) Son üç yıl boyunca herhangi bir yaptırıma konu olmadığını kanıtlamalıdır. Buna SHY-1 (SHT-FCL, SHT-SFCL, UPL) göre tanzim edilmiş herhangi bir lisansın, yetkinin veya yetki belgesinin Genel Müdürlük kurallarına riayet edilmemesi nedeniyle askıya alınması, sınırlandırılması veya iptal edilmesi dahildir.

BFCL.430 FE(B) Yetki Belgesi – Standardizasyon kursu

- (a) FE(B) yetki belgesi için başvuru yapanlar, Genel Müdürlük veya ATO/DTO tarafından düzenlenen ve Genel Müdürlük tarafından onaylanan bir standardizasyon kursu almak zorundadır.
- (b) Standardizasyon kursu, istenen balon kontrol pilotu imtiyazlarına göre düzenlenir ve asgari olarak aşağıdakileri içeren teorik bilgi ve uygulamalı eğitimden oluşur:
  - (1) BPL ya da buna bağlı yetkiler veya sertifikalar için en az bir yetenek testi, yeterlilik kontrolü veya yetkinlik değerlendirmesi yapılması;
  - (2) Bu Talimatın ilgili gereklilikleri ve geçerli hava operasyonları hakkında eğitim, yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri ve yetkinlik değerlendirmelerinin yapılması ve bunların belgelenmesi ile raporlanması;
  - (3) Aşağıdakiler hakkında briefing:
    - (i) Ulusal idari usuller,
    - (ii) Kişisel verilerin korunmasıyla ilgili gereklilikler,
    - (iii) Kontrol pilotunun sorumluluğu,
    - (iv) Kontrol pilotunun kaza sigortası,
    - (v) Genel Müdürlük hizmet tarifesi, ve

- (vi) Otoritenin, kontrol pilotu sertifikasını tanzim eden otoriteden farklı olan bir adayın yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri ve yetkinlik değerlendirmeleri yapılırken, (i) ila (v) bentlerinde yer alan bilgilere nasıl erişileceği hakkında bilgi.
- (c) FE(B) yetki belgesi sahibi bir pilot, kontrol pilotu sertifikasını tanzim eden otoriteden farklı olan bir adayın yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri ve yetkinlik değerlendirmelerini, adayın otoritesinin ilgili ulusal usullerini içeren mevcut en son bilgileri incelemeyeceği sürece gerçekleştirmez.

BFCL.445 FE(B) Yetki Belgesi – Yetkinlik değerlendirmesi

FE(B) yetki belgesi ilk kez tanzimi için başvuru yapanlar, Genel Müdürlükten gelen bir kontrol pilotuna veya FE(B) sertifikasından sorumlu Genel Müdürlük tarafından özel olarak yetkilendirilmiş bir kıdemli kontrol pilotuna, FE(B) olarak hareket etme yetkinliklerini kanıtlamalıdır. Yetkinlik değerlendirmesi sırasında aday, bir yetenek testi, yeterlilik kontrolü ve yetkinlik değerlendirmesi yapar. Buna briefing, yetenek testinin, yeterlilik kontrolünün ve yetkinlik değerlendirmesinin yapılması, testin, kontrolün veya değerlendirmenin verildiği kişinin değerlendirilmesi, son değerlendirme ve belgelerin kaydedilmesi dahildir.

BFCL.460 FE(B) Yetki Belgesi – Geçerlilik, temdit ve yenileme

- (a) FE(B) yetki belgesi beş yıl geçerlidir.
- (b) FE(B) yetki belgesi, belge sahibinin aşağıdaki koşulları yerine getirmesi halinde temdit edilir:
- (1) FE(B) yetki belgesinin geçerlilik süresi içinde belge sahibi, Genel Müdürlük tarafından veya bir ATO veya bir DTO tarafından verilen ve Genel Müdürlük tarafından onaylanan bir kontrol pilotu tazeleme kursunu tamamlamalıdır. Bu süre zarfında belge sahibi, balon kontrol pilotlarıyla ilgili bilgilerin tazelenmesi ve güncellenmesi için teorik bilgi eğitimi alır;
  - (2) Yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitiminden önceki son 24 ay içinde belge sahibi, Genel Müdürlükte görevli bir kontrol pilotu veya Genel Müdürlük tarafından sadece bu iş için yetkilendirilen bir kontrol pilotunun gözetimi altında ve onun yeterli göreceği şekilde bir yetenek testi, yeterlilik kontrolü veya yetkinlik değerlendirmesi gerçekleştirmelidir.
- (c) SHT-FCL uyarınca diğer hava aracı kategorileri için bir veya daha fazla kontrol pilotu yetki belgesine de sahip olan bir FE(B) yetki belgesi sahibi, Genel Müdürlük mutabakatıyla tüm kontrol pilotu yetki belgelerini birlikte temdit ettirebilir.
- (d) FE(B) yetki belgesinin süresi dolmuş olan bir pilot, FE(B) yetki belgesinin imtiyazlarını kullanmaya devam edebilmek için, (b)(1) bendinin ve BFCL.445 maddesinin gerekliliklerini yerine getirmelidir.
- (e) FE(B) yetki belgeleri, yalnızca adayın BFCL.410 maddesinin ve BFCL.420(d) ve (e) bentlerinin gerekliliklerine sürekli olarak uyduğunu kanıtlaması koşuluyla temdit edilir veya yenilenir.